

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 2 van de wet tot bevordering van buurtdiensten en- banen

- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Via dit ontwerp van wijzigingsdecreet zorgen we ervoor dat dienstenchequewerknemers, gedurende de uitoefening van activiteiten van huishulp of huishoudelijke aard, begeleiding kunnen aanbieden op de werkvloer. Deze begeleiding kan gericht zijn op werkzoekenden, in het kader van VDAB-stages, maar ook op nieuwe dienstenchequewerknemers in het kader van een opleiding op de werkvloer.

Het uitvoeren van begeleiding op de werkvloer ten aanzien van nieuwe werknemers of in het kader van VDAB-stages is op dit moment niet mogelijk door elementen die eigen zijn aan de regelgeving met betrekking tot dienstencheques. Dienstenchequewerknemers mogen enkel activiteiten uitoefenen die betrekking hebben op huishulp van huishoudelijke aard.

Door een wijziging van artikel 2, paragraaf 1, lid 3 maken we het mogelijk dat de dienstenchequewerknemer begeleidende taken kan opnemen in het kader van een VDAB-stage of ten aanzien van andere dienstenchequewerknemers. Deze begeleiding moet wel onlosmakelijk verbonden zijn met de uitoefening van activiteiten die betrekking hebben op huishulp van huishoudelijke aard.

Door het mogelijk te maken dat dienstenchequewerknemers begeleidende taken kunnen opnemen willen we de opleidingsmogelijkheden voor de sector uitbreiden en komen we tegemoet aan de ambitie uit het Vlaams regeerakkoord waarbij we willen inzetten op het invullen van openstaande vacatures en op het realiseren van een loopbaanperspectief.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale economie

Met voorliggende nota komen we tegemoet aan de ambitie uit het Vlaams regeerakkoord om openstaande vacatures in te vullen en een loopbaanperspectief te bieden om mensen aan de slag te krijgen en te houden. Hiertoe creëren we de mogelijkheid dat dienstenchequewerknemers in het kader van een opleiding op de werkvloer begeleidende taken kunnen opnemen ten aanzien van werkzoekenden én andere dienstenchequewerknemers.

Op deze manier komen we tevens tegemoet aan de ambitie van de Vlaamse regering om aan partners de mogelijkheid te bieden om VDAB-stages af te sluiten, met het oog op duurzame tewerkstelling in de dienstenchequesector.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand voorontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr 2022/45 van 11 februari 2022.
- het advies van de inspectie van financiën van 10 februari 2022.
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 11 maart 2022.
- het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van 28 maart 2022. De sociale partners namen akte van de adviesvraag, maar onthielden zich van een advies met het oog op de lopende gesprekken in het sectoraal sociaal overleg.

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 11 maart 2022 (VR 2022 1103 DOC.0216/1).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De dienstenchequesector ondervindt al meerdere jaren problemen met betrekking tot de instroom en retentie van werknemers. Dit heeft te maken met de krapte op de arbeidsmarkt, samen met de vaststelling dat potentiële werknemers over onvoldoende skills beschikken om aan de slag te gaan als dienstenchequewerknemer. De dienstencheque-job is daarenboven zeer veeleisend. Hoewel initieel gericht op laaggeschoolden moeten de werknemers over de nodige communicatieve vaardigheden beschikken, ze moeten zich goed kunnen organiseren, ze moeten zelfstandig kunnen werken, omgaan met feedback van klanten, assertief zijn, etc. De hoge job-eisen vormen tevens een verklaring voor de relatief grote uitstroom van dienstenchequewerknemers. Over een periode van 5 jaar gemeten verdwijnt 18,2% het eerste jaar uit de sector.

Om mee een antwoord te bieden op bovenstaande problematiek, werd **binnen de recentste sectorconvenant** afgesproken dat het departement Werk en Sociale Economie zal onderzoeken hoe werkplekcleren in de sector van dienstencheques kan worden vormgegeven. Het opleiden van nieuwe werknemers op de werkvloer heeft immers vele voordelen. Onderzoek naar werkplekcleren toont aan dat werkplekcleren positief bijdraagt aan een duurzame uitstroom naar werk. Reden hiertoe is dat de werkzoekende of werknemer via werkplekcleren de kans krijgt om aan te sluiten bij de arbeidsmarkt en tegelijkertijd competenties verwerft op maat van de vacature. In het geval van een IBO hebben werkgevers daarbij laagdrempelige opleidingsmogelijkheden op maat van de onderneming in het kader van een moeilijk in te vullen vacature.

dienstenchequewerknemers kunnen op dit moment echter geen begeleidende taken opnemen. Dit beperkt de mogelijkheid om nieuwe werknemers op te leiden op de werkvloer. In de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen en in het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques die het stelsel van dienstencheques regelt wordt namelijk bepaald dat:

- de dienstencheque een betaalmiddel is waarmee de gebruiker een prestatie van buurtwerken of -diensten kan vergoeden.
- Buurtwerken of diensten zijn banenscheppende activiteiten, met of zonder handelskarakter, die inspelen op individuele, persoonlijke of familiale noden die zich in het raam van het dagelijkse leven laten gevoelen en die enkel betrekking hebben op thuishulp van huishoudelijke aard.
- Een werknemer met een arbeidsovereenkomst enkel prestaties mag uitoefenen die betrekking hebben op buurtwerken- of diensten, die recht geven op een dienstencheque.

Begeleiding van een werkzoekende of een werknemer zit hier aldus niet in vervat.

Met dit ontwerp van decreet willen we het daarom mogelijk maken dat dienstenchequewerknemers ook begeleidende taken kunnen opnemen ten aanzien van werknemers en werkzoekenden die deelnemen aan VDAB-stages. Naast de begeleiding van werkzoekenden wordt naar aanleiding van een bespreking in de raad van bestuur van VDAB, ook de begeleiding van werknemers op de werkplek toegevoegd in deze versie voor tweede principiële goedkeuring.

Op deze manier creëren we ook de mogelijkheid voor meer ervaren dienstenchequewerknemers om op te treden als coach wat de retentie kan bevorderen. Het geeft dienstenchequewerknemers immers een loopbaanperspectief en het werken in tandem maakt de job meer werkbaar op de lange termijn.

Voor de stages in het kader van een VDAB-traject verwachten we van VDAB een strikt toezicht op het correct naleven van de reglementering doorheen de stage. De werkzoekende moet binnen de stage effectief begeleiding ontvangen en versterkt worden in zijn competenties voor de job. Wanneer er voorafgaand geen nood is aan werkplekleren om de job uit te oefenen kan werkplekleren uiteraard niet worden ingezet en dient de werkzoekende onmiddellijk als werknemer in dienst te worden genomen. Na één jaar evalueren we de toepassing samen met de sector.

Met deze decreetswijziging zorgen we ook voor een vereenvoudiging voor de coaching-trajecten die nu worden aangeboden door de sector zelf. De coaching kan door deze wijziging immers gebeuren door een dienstenchequewerknemer, waar deze coaching in het verleden enkel kon gebeuren onder een bediendecontract.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Voor de toelichting bij de artikelen verwijzen we naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het mogelijk maken van VDAB-stages binnen het dienstenchequesysteem zal:

- in eerste instantie leiden tot een toename van het aantal IBO's, met een budgettaire impact als gevolg.
- In tweede instantie resulteren in een meerkost op het dienstenchequestelsel als gevolg van een toegenomen instroom aan werknemers.

Het opleiden op de werkvloer van (nieuwe) werknemers door een dienstenchequewerknemer heeft geen budgettaire impact. In deze gevallen gaat het niet zozeer over instroom maar over retentie van werknemers.

Op basis van het aantal werkzoekenden met beroepsaspiratie huishoudhulp, het aantal openstaande vacatures, de kostprijs van de IBO en een vergelijking met andere sectoren ramen we de budgettaire impact op de IBO-maatregel op €235.613,07 op jaarbasis.

Deze kost zal worden opgevangen binnen de reguliere werkingsmiddelen van de VDAB.

Op basis van het aantal werkzoekenden met beroepsaspiratie huishoudhulp, het aantal uren tewerkstelling binnen de dienstenchequesector en een inschatting van het aantal IBO's ramen we de budgettaire impact op het dienstenchequestelsel op € 16.279.275,65 op jaarbasis.

De meerkost met betrekking tot het dienstenchequestelsel is een gevolg van de betere afstemming tussen vraag en aanbod in de sector en niet het gevolg van bijkomende kosten. De kost zal bijgevolg worden opgevangen binnen het budget dienstencheques: JBO-1JDB2EA-WT. Dit betreft een open-end budget die de vraag volgt.

Daarnaast is het ook de doelstelling van het DC-stelsel om laaggeschoolde mensen aan het werk te krijgen en met deze maatregel komen we hier ook aan tegemoet.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Niet van toepassing

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing

4. VERDER TRAJECT

Na de tweede principiële goedkeuring zal het voorontwerp van decreet voor advies ingediend worden bij de Raad van State. Vervolgens zal het opnieuw worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering ter definitieve goedkeuring. Het finale ontwerp van decreet zal tenslotte worden ingediend in het Vlaams parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 2 van de wet tot bevordering van buurtdiensten en -banen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS